

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jolanta Frańczak

SSN Maciej Pacuda

w sprawie ze skargi M. M.

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]

na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w sprawie VI ACa .../14,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 grudnia 2015 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Pełnomocnik skarżącego M. M. wniósł skargę na przewlekłość w postępowaniu sądowym domagając się: – stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie o sygn. akt VI ACa .../14, toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w [...], zobowiązania Sądu Apelacyjnego do rozpoznania sprawy w terminie 7 dni od rozpoznania skargi, zasądzenia od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego kwoty 5.000 zł, zasądzenia od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi podniesiono, że pomimo złożenia przez skarżącego w dniu 26 czerwca 2015 r. wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 czerwca 2015 r., do momentu złożenia skargi na przewlekłość, skarżący nie otrzymał odpisu wyroku wraz z jego pisemnym

uzasadnieniem. W ocenie skarżącego przekroczenie terminu, o jakim mowa w art. 329 k.p.c. jest nieuzasadnione, ponieważ czynność sporządzenia uzasadnienia na piśmie jest jedynie „przelaniem na papier” wcześniej przygotowanych argumentów. Tak długie oczekiwanie na uzasadnienie wyroku tamuje stronę w ocenie zasadności rozstrzygnięcia i bez uzasadnionej przyczyny pozostawia stronę w niepewności co do jej sytuacji prawnej.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Apelacyjnego wniósł o odrzucenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843 ze zm., dalej jako „ustawa o skardze na przewlekłość”) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (ust. 1), przy czym dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty (ust. 2). Z przepisu tego wynika, że celem skargi jest przeciwdziałanie trwającej przewlekłości, zaś jej funkcją przede wszystkim wymuszenie nadania sprawie odpowiedniego, sprawnego biegu procesowego (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2012 r., III SPP 21/12 i powołane tam orzecznictwo). Służy temu zarówno samo stwierdzenie wystąpienia przewlekłości w postępowaniu (art. 12 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość), jak i możliwość zalecenia podjęcia przez sąd rozpoznający sprawę, co do istoty odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie (art. 12 ust. 3 tej ustawy).

Z akt sprawy VI ACa .../14 wynika, że Sąd Apelacyjny w dniu 24 czerwca 2015 r. wydał w tej sprawie wyrok. Wniosek skarżącego o sporządzenie uzasadnienia wyroku wpłynął do sądu w dniu 29 czerwca 2015 r. (data prezentaty). Następnie w dniu 24 września 2015 r. zapadło postanowienie w przedmiocie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej wyżej wskazanego wyroku. Uzasadnienie wyroku z dnia 24 czerwca 2015 r. zostało sporządzone w dniu 15 października 2015 r.

Skarżący zarzuca Sądowi Apelacyjnemu zwłokę w czynnościach dotyczących doręczenia mu wyroku Sądu wraz z uzasadnieniem. Nie ulega wątpliwości, że czynności te są czynnościami podejmowanymi po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie i skarga na opóźnienia w ich dokonaniu jest wnoszona po prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy co do jej istoty. W postanowieniu z dnia 20 stycznia 2015 r., III SPP 234/14 – Lex nr 1652401, Sąd Najwyższy stwierdził, że pod pojęciem „rozstrzygnięcia sprawy” w rozumieniu art. 2 ustawy z 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki należy rozumieć jej prawomocne zakończenie, ponieważ przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość jest badanie, czy doszło do naruszenia przysługującego skarżącemu prawa do sądu przez przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawie od chwili jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia. Czynności takie jak sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu wyroku Sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem są czynnościami podejmowanymi po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie. W uzasadnieniu powołanego postanowienia Sąd Najwyższy wskazał, że cel ustawy o skardze na przewlekłość nie może zostać zrealizowany w sytuacji, kiedy postępowanie zostało prawomocnie zakończone. Pod pojęciem „rozstrzygnięcia sprawy” w rozumieniu art. 2 ustawy należy rozumieć jej prawomocne zakończenie, ponieważ przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość jest badanie, czy doszło do naruszenia przysługującego skarżącemu prawa do sądu przez przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawie od chwili jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia. Dlatego art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość przewiduje, że skargę wnosi się w toku postępowania w sprawie. Stąd wniesienie skargi powinno nastąpić w toku

postępowania, po zaistnieniu stanu, który w ocenie skarżącego uzasadnia podniesione w niej zarzuty, nie później jednak niż do czasu prawomocnego zakończenia postępowania (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 28 marca 2013 r., III SPZP 1/13, OSNP 2013 nr 23-24, poz. 292; postanowienia Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2014 r., III SPP 159/14; z 10 czerwca 2014 r., III SPP 110/14). Czynności takie jak sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu wyroku Sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem są czynnościami podejmowanymi po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie. Dlatego skarga, w której zarzuca się zwłokę w sporządzeniu uzasadnienia lub w doręczeniu wyroku sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem, jest niedopuszczalna (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2014 r., III SPP 205/14; z 12 sierpnia 2014 r., III SPP 159/14; z 12 czerwca 2012 r., III SPP 21/12; z 5 sierpnia 2011 r., III SPP 18/11; z 16 marca 2009 r., III SPP 3/09, OSNP 2010 nr 17-18, poz. 225).

Skoro skarga na przewlekłość postępowania ma przede wszystkim za zadanie eliminowanie i zapobieganie przewlekłości przez dyscyplinowanie Sądu do podejmowania terminowych i właściwych czynności prowadzących do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, skarga na przewlekłość postępowania wniesiona już po jego prawomocnym zakończeniu nie może odnieść tego skutku. Warunkiem dopuszczalności skutecznego wniesienia skargi na przewlekłość postępowania jest wniesienie jej przed wydaniem takiego rozstrzygnięcia.

W uzasadnieniu postanowienia III SPP 205/14 Sąd Najwyższy stwierdził, że skarga na przewlekłość postępowania wniesiona po uprawomocnieniu się wyroku sądu drugiej instancji jest niedopuszczalna, co dotyczy oczywiście także skargi, której przedmiotem jest zwłoka w doręczeniu wyroku tego sądu wraz z uzasadnieniem, czy też w rozpoznaniu wniosku o wstrzymanie wykonania wyroku sądu drugiej instancji, ponieważ są to czynności wykonywane już po rozstrzygnięciu sprawy. Podkreślił przy tym, że w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2009 r., III SPP 3/00 oraz z dnia 5 sierpnia 2011 r., III SPP 18/11 zwrócono uwagę na to, że nie oznacza to, iż strona nie ma żadnego instrumentu w dochodzeniu prawa do sporządzenia i doręczenia jej bez zwłoki uzasadnienia prawomocnego wyroku w terminie. Służy temu tryb skargi

administracyjnej, uregulowany w art. 37 ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Aprobując argumentację zawartą w przedstawionych wyżej judykatach Sąd Najwyższy uznał, że skarga na przewlekłość postępowania w sprawie VI ACa .../14, jako wniesiona po uprawomocnieniu się wyroku sądu drugiej instancji, jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu na podstawie art. 370 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oraz art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość.

kc